

مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی
کلاشهر تبریز

بررسی لایحه برنامه و بودجه سال ۱۴۰۱

شهرداری تبریز

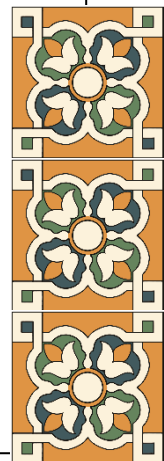
گزارش کارشناسی شماره (۲)

طرح پیشنهادی

برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل

با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

بهمن و اسفند ۱۴۰۰

مقدمه

بحث درآمد یکی از مباحث مغفول شهرداری‌هاست و قانون‌گذار در هنگام خلع ید و استقلال شهرداری‌ها از بودجه دولتی، هیچ راهی برای نحوه تأمین آن پیش‌بینی نکرده است و همین موضوع باعث بروز برخی مشکلات در طول زمان شده است و در کل شهرداری‌ها برای سهولت امر، بار اصلی محل تأمین درآمد هزینه‌های شهرداری را بر دوش سازندگان و تقاضاکنندگان پروانه‌های ساختمانی بنانهاده‌اند که این موضوع گاهی در قالب تراکم فروشی و گاهی هم در جلد تغییر کاربری فضای سبز و باغات نمود و ظهور یافته است که متعاقباً هرکدام مشکلات خاص خود را ایجاد کرده‌اند و وضعیت بغرنج ترافیکی و زیست‌محیطی فعلی شهرها را موجب گردیده است و از طرفی برخی منابع درآمدی شهرداری همچون درآمد حاصل از نوسازی و مشاغل که می‌توانند به‌عنوان درآمد پایدار نقش اساسی در تأمین بخشی از هزینه‌های عمومی شهرداری داشته باشند، در عمل، تحقق بسیار پائینی دارند و به‌جای تسویه حساب سالانه، سال‌به‌سال انباشت می‌شوند و شهرداری ضمانت اجرائی لازم و کافی برای وصول آن‌ها ندارد.

حال در این مقال سعی داریم به‌منظور تقویت مشارکت عمومی در مدیریت شهری، روشی برای وصول عادلانه هزینه‌های شهری از عموم شهروندان با تعیین ضمانت اجرائی ارائه نماییم.

بیان مسئله

۱- چندی پیش در جلسه علنی شورای اسلامی شهر و در هنگام بررسی تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۱ شهرداری، به نقل از معاون محترم شهرسازی شهردار تبریز، تعداد پروانه‌های ساختمانی یک سال اخیر ۲۲۰۰ فقره^۱ عنوان گردید. از طرف دیگر، طبق لایحه پیشنهادی سال ۱۴۰۱ شهرداری، درآمد حاصل از صدور پروانه‌های ساختمانی (۲۰۰۴۵۰۰۰۰ میلیون ریال از ۴۴۰۵۶۲۰۰۰۰ میلیون ریال) ۴۶ درصد کل درآمد مرکز و مناطق شهرداری را تشکیل می‌دهد. در نتیجه می‌توان گفت در یک شهر ۱/۸ میلیون نفری^۲، تنها تعداد ۲۲۰۰ نفر (اخذ کنندگان پروانه‌های ساختمانی) در تأمین حدود نیمی از هزینه‌های شهرداری نقش اساسی داشته‌اند و مابقی شهروندان نقش محسوسی در این خصوص ایفا ننموده‌اند.

جدول نسبت درآمد پروانه به کل درآمد مرکز و مناطق شهرداری

شرح	درآمدهای ناشی از توسعه شهر (پروانه‌های ساختمانی)	جمع کل درآمد	نسبت درآمد پروانه به کل درآمد
مبلغ	۲۰.۴۵۰.۸۱۰.۰۰۰	۴۴.۵۶۲.۶۶۰.۰۰۰	۴۶٪

ارقام به هزار ریال

۱۰- ساختمان و مسکن ————— سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸

۴-۱- پروانه‌های ساختمانی صادر شده برای احداث ساختمان برحسب تعداد طبقات در نقاط شهری (فقره)

سال و شهر	جمع	یک طبقه	دو طبقه	سه طبقه	چهار طبقه	پنج طبقه و بیش‌تر
۱۳۸۰	۵۹۷۱	۲۲۲۷	۲۱۲۰	۱۰۰۱	۲۸۲	۳۴۱
۱۳۸۵	۹۲۷۱	۳۳۹۹	۲۶۱۵	۱۳۴۶	۶۶۹	۱۳۴۲
۱۳۹۰	۱۰۱۶۱	۱۳۴۶	۱۸۱۱	۲۰۹۱	۱۶۶۰	۳۲۵۳
۱۳۹۴	۶۲۸۹	۱۰۲۱	۱۲۱۰	۱۱۸۸	۷۲۰	۳۱۵۰
۱۳۹۵	۴۶۶۰	۸۴۳	۱۰۸۴	۸۹۲	۵۰۱	۱۳۴۰
۱۳۹۶	۴۳۹۳	۷۰۸	۹۸۴	۷۷۷	۵۲۳	۱۳۸۱
۱۳۹۷	۴۸۲۲	۷۸۶	۱۰۶۸	۸۴۶	۵۴۲	۱۵۸۰
۱۳۹۸	۶۳۲۰	۹۵۳	۱۳۲۵	۱۰۷۳	۷۷۹	۲۱۹۱
ایشان احمد	۴۴	۲۵	۱۶	۳	-	-
آچاچی	۱۱	۶	۴	۱	-	-
آذرشهر	۱۲۰	۱۱	۷۱	۱۷	۱۳	۸
آرپاطان	-	-	-	-	-	-
آق‌تند	۱۵	۶	۸	۱	-	-
اسکو	۸۱	۱۹	۳۶	۱۵	۷	۴
اهر	۴۳۹	۴۷	۱۰۴	۱۲۵	۹۸	۶۵
ایلخچی	۱۰۵	۴۸	۱۴	۹	۱	۳
باسمنج	۴۸	۶	۱۴	۱۴	۱۱	۳
بخشایش	۷	۴	۲	۱	-	-
پستان‌آباد	۷۹	۶	۲۸	۲۶	۱۵	۴
بناب	۲۰۱	۶	۶۳	۸۳	۳۲	۱۷
بناب مرند	-	-	-	-	-	-
تبریز	۲۳۳۱	۱۳۰	۹۱	۸۸	۲۳۲	۱۷۹۰
ترک	۱۳	۷	۵	۱	-	-
ترک‌مانچای	۱۱	۲	۴	۴	۱	-
تسوج	۳۰	۲۱	۸	۱	-	-
تیکمه‌دش	۱۴	۵	۵	۴	-	-

^۱ بر اساس سالنامه آماری تعداد پروانه‌های صادره شهرداری در سال ۱۳۹۸ نیز بالغ بر ۲۳۳۱ فقره بوده است.

^۲ به‌طور دقیق ۱۷۷۳۰۳۳ نفر، بر اساس سالنامه آماری سال ۱۳۹۸

۲- سایر دستگاه‌های خدمات رسان همچون ادارات برق- گاز- مخابرات و آب و فاضلاب که خدماتی مشابه خدمات شهرداری ارائه می‌کنند عموماً بهای خدمات خود را با مشارکت عموم مردم، تأمین می‌کنند نه صرفاً از تعداد مشخص و محدود.

۳- تا چند سال قبل برای نقل و انتقال املاک دارای سند رسمی اخذ گواهی از شهرداری الزامی بود و بدین ترتیب بدهی انباشته املاک (به‌ویژه عوارض نوسازی) در هنگام نقل و انتقال اخذ می‌شد که متأسفانه این الزام الآن چند سالی است برای کاشانه‌های دارای پایان کار برداشته شده و دفاتر اسناد رسمی بدون استعلام از شهرداری، خود می‌توانند به انتقال سند مالکیت آپارتمان‌های تفکیکی اقدام کنند و این یعنی اندک ضمانت اجرایی وصول عوارض انباشته شهرداری هم‌رنگ باخته است و این موضوع در مورد ساخت و سازهای غیرمجاز و املاک قولنامه با شدت و حدت بیشتری جریان دارد چراکه آن‌ها، خود به‌صورت خودمختار عمل کرده و برای نقل و انتقال، حتی به دفاتر اسناد رسمی هم مراجعه نمی‌کنند و نقل و انتقال در آن‌ها به‌صورت غیررسمی و قولنامه‌ای و بدون پرداخت حقوق دولتی انجام می‌گیرد. پس همان‌طوری ملاحظه می‌شود اگر چنانچه کسی نخواهد عوارض نوسازی شهرداری را پرداخت کند، شهرداری هیچ ضمانت اجرایی برای اخذ آن ندارد در صورتی که سایر نهادهای خدمات رسان همچون آب- برق- گاز و مخابرات هر کدام اهرم خاص خود را برای وصول به‌موقع مطالبات دارند.

۴- بر اساس بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۱ شهرداری تبریز مجموع درآمد نوسازی و مشاغل شهرداری^۳ تنها دو درصد کل درآمدهای مرکز و مناطق شهرداری را شامل می‌شود.

جدول نسبت درآمد نوسازی و مشاغل به کل درآمد مرکز و مناطق شهرداری			
شرح	درآمد نوسازی و مشاغل	جمع کل درآمد	نسبت درآمد نوسازی و مشاغل به کل درآمد
مبلغ	۷۷۶.۱۰۰.۰۰۰	۴۴.۵۶۲.۶۶۰.۰۰۰	۰.۰۲

بر اساس عملکردهای ارائه شده در لایحه بودجه ۱۴۰۱، در خوش‌بینانه‌ترین حالت حدود نیمی از آن‌ها (۵۴٪) محقق می‌شود، ضمن آن که در ارقام وصولی مذکور، بدهی سالیان گذشته نیز مستتر است.

جدول درآمد نوسازی و مشاغل نسبت وصولی قطعی سال ۱۳۹۹ به بودجه پیشنهادی ۱۴۰۱ ارقام به هزار ریال			
شرح	وصولی قطعی ۱۳۹۹	پیشنهادی بودجه ۱۴۰۱	نسبت وصولی قطعی ۱۳۹۹ به پیشنهادی ۱۴۰۱
مبلغ	۳۴۱.۲۴۸.۷۷۱	۷۷۶.۱۰۰.۰۰۰	۴۳٪

جدول درآمد نوسازی و مشاغل نسبت وصولی نه‌ماهه ۱۴۰۰ و سه‌ماهه ۱۳۹۹ به بودجه پیشنهادی ۱۴۰۱ ارقام به هزار ریال

^۳ منظور از درآمد نوسازی و مشاغل در این گزارش؛ مجموع درآمد یا عملکرد حاصل از کدهای ۱۱۰۴۰۱ و ۱۱۰۴۰۶ لایحه بودجه ۱۴۰۱ است.

طرح پیشنهادی برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

شرح	عملکرد نه ماهه ۱۴۰۰ و سه ماهه ۱۳۹۹	پیشنهادی بودجه ۱۴۰۱	نسبت عملکرد نه ماهه ۱۴۰۰ و سه ماهه ۱۳۹۹ به پیشنهادی ۱۴۰۰
مبلغ	۴۲۴.۵۱۹.۳۸۲	۷۷۶.۱۰۰.۰۰۰	۵۴٪

بر اساس سالنامه آماری سال ۱۳۹۸، تعداد ۵۶۳۶۶۰ خانوار مسکونی و تعداد ۱۳۵۲۲۰۵ فقره انشعاب آب گزارش شده است که اکنون به مراتب بیشتر از آن است و اگر به طور میانگین فقط ماهانه ۱۰ هزار تومان از هر انشعاب اخذ شود سالانه رقمی بالغ بر ۱.۶۲۲.۶۴۶.۰۰۰.۰۰۰ ریال می شود که بیش از دو برابر رقم پیشنهادی فعلی است و می توان از محل این درآمدها بخشی از هزینه های عمومی شهر را در حوزه آسفالت یا پسماند پوشش داد.

ضمن اینکه با توجه به اینکه انشعاب آب عام تر از سرشماری خانوار مسکونی بوده و همه واحدهای مسکونی و تجاری و ... را شامل می شود، بدین طریق، با اعمال این روش، می توان از افراد مرفهی که تعداد انشعاب بیشتری اخذ نموده اند، عوارض مضاعفی اخذ نمود.

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸ - ۹ - آب و برق

۹-۳ - تعداد انشعاب و حجم فروش آب به تفکیک کاربری در نقاط شهری تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب (فقره - مترمکعب)

سال و شهر	کل		خانگی		آموزش و اماکن مذهبی		آزاد و بنایی	
	تعداد	حجم فروش	تعداد	حجم فروش	تعداد	حجم فروش	تعداد	حجم فروش
۱۳۸۰	۴۴۴۷۴۵	۱۳۳۶۹۴۸۳	۴۱۵۴۹۶	۱۱۳۵۳۴۰۸۱	۲۸۴۸	۳۳۸۸۱۲۷	۸۹۴	۳۲۸۴۷۵
۱۳۸۵	۵۸۳۲۸۸	۱۶۳۴۸۱۲۵۲	۵۴۰۳۴۶	۱۳۷۹۲۷۹۸۱	۳۵۱۰	۴۶۶۹۲۸۰	۳۲۸۳	۷۲۶۷۸۷
۱۳۹۰	۹۲۷۱۴۵	۱۷۵۸۴۵۵۰۹	۸۳۵۸۹۵	۱۳۸۸۳۴۴۴۱	۴۱۶۱	۳۹۹۹۸۷۱	۱۲۴۶۳	۱۸۲۶۳۹۳
۱۳۹۴	۱۱۲۲۰۴۱	۱۹۳۸۸۸۲۶۹	۹۹۰۰۱۶	۱۵۷۵۶۱۲۶۲	۵۰۸۰	۴۲۴۲۸۳۷	۱۵۷۴۰	۲۰۰۳۸۷۸
۱۳۹۵	۱۲۰۳۴۷۳	۱۹۴۸۴۱۹۰۰	۱۰۱۸۳۰۳	۱۶۲۵۵۳۱۴۹	۵۱۴۶	۳۹۰۱۹۵۵	۱۴۹۳۴	۱۸۳۲۰۸۸
۱۳۹۶	۱۲۶۵۹۷	۲۰۱۵۹۰۳۶۸	۱۰۶۶۰۷۶	۱۶۵۹۲۱۵۹۹	۵۹۳۲	۴۸۶۳۰۱۹	۱۶۰۱۹	۱۷۰۷۱۲۳
۱۳۹۷	۱۳۱۳۳۹۶	۱۹۹۳۷۷۹۳۴	۱۱۰۲۵۷۱	۱۶۵۱۳۸۶۸۴	۶۱۰۴	۴۵۷۷۸۳۱	۱۲۶۷۱	۱۰۶۱۲۱۴
۱۳۹۸	۱۲۵۲۲۰۵	۲۰۸۱۳۹۶۰	۱۱۲۴۴۶۲	۱۷۲۴۴۸۷۸۱	۶۴۴۹	۴۵۳۷۹۰۱	۱۲۴۴۳	۶۲۹۲۰۰
ایشان احمد	۱۲۳۸	۱۶۱۵۵۰	۱۰۶۲	۱۵۰۵۸۳	۱۱	۱۲۳۰	۰	۰
آجایی	۱۷۵۶	۲۹۳۴۱۶	۱۳۸۶	۲۷۴۰۴۱	۱۰	۲۲۸۶	۱۳	۳۱۸
آذرشهر	۳۳۱۱۷	۳۵۳۴۶۷۱	۱۸۸۰۶	۲۸۸۱۳۶۸	۱۴۳	۵۰۳۵۸	۳۰۵	۶۷۰۸
آریاطان	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
آقکند	۱۱۱۹	۱۶۷۰۶۳	۹۳۲	۱۴۳۵۶۵	۱۹	۵۷۷۴	۸	۲۳۸
اسکو	۱۲۴۷۰	۱۵۰۵۶۹۱	۱۰۰۵۰	۱۳۵۰۶۷	۱۲۰	۳۴۰۹۲	۲۶	۲۷۱۷
اهر	۴۰۶۰۵	۶۶۲۳۳۶۷	۳۴۴۶۳	۵۴۵۲۴۰۷	۱۶۹	۱۲۸۴۲۴	۲۸۳	۱۹۱۸۷
ایلیچی	۸۰۶۶	۱۰۸۶۰۵۰	۶۳۳۹	۹۵۷۴۹۳	۵۱	۳۹۶۴۹	۱۲	۳۰۲
باسمنج	۷۸۵۵	۱۳۷۴۷۰۲	۵۸۸۵	۱۰۲۱۲۱۰	۳۶	۶۱۹۲۶	۴۰	۸۵۳
بخشایش	۲۲۸۳	۳۱۷۴۵۸	۲۰۰۲	۳۰۷۳۰۳	۳۶	۲۲۶۴	۰	۲۶۸
بستان آباد	۱۱۱۹۸	۱۶۶۹۱۹۰	۸۳۵۷	۱۴۵۶۹۸۲	۸۸	۲۸۱۰۳	۲۶۳	۴۱۰۶
بناب	۳۹۹۵۳	۵۴۳۸۴۰۵	۳۱۶۰۷	۴۴۴۵۷۲	۲۶۱	۱۳۲۹۱۰	۳۹۸	۱۸۷۵۷
بناب مرند	۲۱۹۴	۳۱۹۶۱۲	۱۸۴۷	۲۸۳۱۱۸	۲۴	۱۶۷۲	۲۷	۴۷۸
تبریز	۷۲۱۳۹۸	۱۱۲۱۹۸۲۳۳	۶۱۰۶۳۷	۹۴۸۸۱۱۹۲	۲۴۷۴	۲۵۰۷۹۳۳	۴۵۲۱	۳۲۱۱۹۸
ترک	۱۱۰۵	۱۴۴۴۵۷	۷۱۲	۱۱۷۹۴۲	۲۴	۵۴۹۲	۲۳	۹۵۶
ترکمانچای	۳۲۷۱	۵۳۱۲۴۱	۲۴۸۵	۴۷۸۲۱۷	۲۷	۱۲۲۱۵	۲۶	۱۶۶۲۹
تسوج	۴۶۱۸	۵۹۵۳۵۱	۳۹۴۵	۵۱۴۹۷۸	۶۴	۱۰۱۴۳	۱۶۵	۱۳۸۱

طرح پیشنهادی برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸

۳-۶- خانوار و جمعیت شهرستانها برحسب ساکن و غیر ساکن: آبان ۱۳۹۵

شهرستان	جمع		ساکن در نقاط شهری		ساکن در نقاط روستایی	غیر ساکن	
	خانوار	جمعیت	خانوار	جمعیت	خانوار	جمعیت	خانوار
کل استان.....	۱۳۲۳۰۲۸	۳۹۰۹۶۵۲	۸۸۷۱۴۳	۲۸۰۹۴۲۴	۲۳۵۸۷۸	۱۱۰۰۲۲۰	۷
آذرشهر.....	۳۵۳۶۴	۱۱۰۳۱۱	۲۳۹۶۸	۷۳۸۹۶	۱۱۳۹۵	۳۶۴۱۳	۱
اسکو.....	۵۰۶۷۴	۱۵۸۲۷۰	۳۷۶۱۳	۱۱۷۵۲۷	۱۳۰۶۱	۴۰۷۴۳	۰
اهر ^(۱)	۴۰۰۱۲	۱۳۳۷۰۶	۳۰۱۲۹	۱۰۰۶۴۱	۹۸۸۳	۳۳۰۶۵	۰
پستان آباد.....	۲۷۶۴۷	۹۴۷۶۹	۷۳۳۱	۲۴۷۰۸	۲۰۴۱۵	۷۰۰۶۰	۱
پناب.....	۴۲۳۲۵	۱۳۴۸۹۲	۲۶۹۱۶	۸۵۲۷۴	۱۵۴۰۹	۴۹۶۱۸	۰
تبریز.....	۵۶۳۶۶۰	۱۷۷۳۰۳۳	۵۱۸۱۸۷	۱۶۲۳۰۹۶	۴۵۴۷۲	۱۴۹۹۳۶	۱
جلفا.....	۱۹۴۴۳	۶۱۳۵۸	۱۳۷۶۱	۴۴۷۰۴	۵۶۸۲	۱۶۶۵۴	۰

با توجه به اینکه عمده خدمات ارائه شده توسط شهرداری (جمع آوری پسماند و رسیدگی به وضعیت آسفالت و ترافیک معابر و...) شامل حال عموم شهروندان می شود فلذا به جهت القای حس مشارکت و مسئولیت پذیری، عادلانه آن است که در تأمین بخشی از هزینه های شهروندی، عموم مردم و هر کدام در حد وسع خود، مشارکت داشته باشند چراکه همه از آن امکانات بهره می برند. کما اینکه در سایر دستگاه های خدمات رسان (آب- برق- گاز و...) نیز همین اتفاق رخ می دهد و هیچ گاه سنگینی بار هزینه های آن ها بر دوش قشر خاصی نهاده نمی شود.

۵- در این بخش قصد دارم نظر شما را به مصوبه شورای عالی اقتصاد و درصد سهم شهرداری در سهام شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی جلب نمایم:

ماده ۷ مصوبه شورای اقتصاد ابلاغی به شماره ۱۴۴۹۷۵-۱۳۹۴/۷/۵

«ماده ۷ - به منظور قیمت گذاری محلی خدمات آب و فاضلاب، شوراهای شهر می توانند علاوه بر نرخ های مصوب این دستورالعمل، در راستای رسیدن به قیمت تمام شده، تعرفه خدمات آب و فاضلاب را به پیشنهاد شرکت های آب و فاضلاب تصویب و برای تأیید و ابلاغ به وزارت نیرو اعلام نمایند.»

بر اساس این مصوبه شرکت آب و فاضلاب بارها پیشنهاد به شورای شهر ارائه و به تصویب رسانده است.

سرمایه و سهام

سرمایه شرکت مبلغ ۲۲۰۸۵۵ میلیارد ریال است که به ۵۷۱۳۷۵۰۰۰ سهم با نام ریالی منقسم شده است.

نام سهامدار	تعداد سهام برگ	درصد سهام	مبلغ سهام (میلیون ریال)
شهرداری	۲۷۹۹۷۳۷۵۰	۴۹	۱۱,۱۹۸,۹۵۰
شرکت مهندسی	۲۶۲۸۳۲۵۰۰	۴۶	۱۰,۵۱۳,۳۰۰
سرمایه گذاری آب و برق (صبا)	۲۸۵۶۸۷۵۰	۵	۱,۱۴۲,۷۵۰
جمع	۵۷۱۳۷۵۰۰۰		۲۲,۸۵۵,۰۰۰

همان گونه که ملاحظه می کنید ۴۹ درصد سهام شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی، متعلق به شهرداری است.

همچنین در خصوص امکان اجرایی نمودن این امر، اقتباس از روند حاکم بر سازمان قطار شهری، پیشنهاد می شود که باوجود حاکمیت صددرصدی شهرداری در سهام آن، هزینه های انجام یافته به صورت پنجاه پنجاه توسط شهرداری و دولت صورت می پذیرد.

طرح پیشنهادی برای اخذ عوارض نوسازی و مشاغل با اعمال بر روی قبوض آب شهروندان

ماده ۶ :

سرمایه سازمان مبلغ یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال است که تمامی آن توسط شهرداری تبریز تأمین و پرداخت خواهد شد سرمایه غیر نقدی عبارت است از اموال منقول و غیر منقول اعم از ماشین آلات و زمین و ساختمان و تأسیسات قابل استفاده می باشد که از طرف شهرداری تبریز با رعایت مقررات و آئین نامه مالی شهرداریها و براساس ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری که به تأیید شورای سازمان می رسد با رعایت سایر مقررات موضوعه و در صورت تصویب شورای اسلامی شهر تبریز در اختیار سازمان قرار خواهد گرفت. کل سرمایه متعلق به شهرداری تبریز بوده و قابل انتقال به غیر نمی باشد.

اساسنامه سازمان قطار شهری تبریز

۶- در خاتمه جدول میانگین سرانه درآمد و هزینه خانوار به منظور اطلاع از امکان توان پرداخت عوارض پیشنهادی

جهت مزید اطلاع تقدیم می گردد:

۲۱- هزینه و درآمد خانوار ————— سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸

۲۱-۱- متوسط هزینه های خالص سالانه یک خانوار شهری و روستایی (هزار ریال)

شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
خانوار شهری	۵۸۸۶۶	۱۰۳۰۹۷	۱۱۱۸۶۳	۲۱۷۰۸۶
هزینه های غیر خوراکی	۲۵۷۶۲	۷۵۰۹۷	۸۲۱۹۵	۱۵۹۶۳۲
هزینه های خوراکی و دخانی	۱۳۱۰۲	۲۸۰۰۱	۲۸۶۶۷	۵۷۲۵۲
خانوار روستایی	۳۹۵۷۴	۷۳۳۴۰	۸۳۳۱۷	۱۷۰۰۱۶
هزینه های غیر خوراکی	۲۵۶۶۸	۲۳۳۴۸	۵۲۶۲۹	۱۰۵۹۲۲
هزینه های خوراکی و دخانی	۱۳۹۰۶	۲۹۹۷۲	۳۰۶۸۸	۶۴۰۹۴

منبع: مرکز آمار ایران - (م)

- مرکز آمار ایران - دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری

۲۱- هزینه و درآمد خانوار ————— سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۸

۲۱-۲- برآورد متوسط درآمد خالص سالانه یک خانوار شهری برحسب انواع منابع تأمین درآمد (ادامه) (هزار ریال)

شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
جمع	۳۰۶۲۱۷	۳۳۲۰۸۲	۳۶۹۸۹۸	۴۲۸۲۲۰
درآمد از حقوق بگیري	۱۰۱۶۴۱	۱۱۵۰۹۵	۱۳۰۹۱۸	۱۶۱۸۴۴
بخش عمومی	۲۲۰۰۲	۲۱۶۶۲	۲۲۹۰۶	۵۵۶۸۲
بخش تعاونی	۵۵۲۸	۸۲۹۶	۸۲۰۲	۱۱۲۸۲
بخش خصوصی	۱۸۶	۶۰	۲۵۹	۰
بخش خصوصی غیر دولتی	۲۸	۱۳	۰	۰
بخش خصوصی دولتی	۵۶۷۰۹	۵۷۹۵۲	۷۱۲۱۲	۸۳۰۱۶
بخش دولتی	۶۱۵۷	۷۲۰۷	۸۳۳۷	۱۱۶۶۲
درآمد از مشاغل آزاد	۶۵۲۲۷	۶۶۹۱۸	۶۶۲۸۶	۷۵۰۲۸
کشاورزی	۳۱۶۰	۳۰۲۲	۱۰۷۰۹	۵۳۸۸
غیر کشاورزی	۱۲۷	۲۹۷	۶۰	۲۱۳
بخش دولتی	۶۱۲۵۸	۶۲۵۸۷	۵۲۱۵۲	۶۸۱۳۲
بخش خصوصی	۸۸۲	۱۰۱۲	۳۶۲	۱۲۹۲
درآمدهای منفرفه	۱۳۹۱۴۹	۱۵۳۰۷۱	۱۷۶۶۹۴	۲۰۱۳۴۷
بخش دولتی	۹۲۵۸۲	۹۸۴۶۷	۱۰۶۷۵۵	۱۲۲۲۴۹
بخش خصوصی	۴۶۵۶۶	۵۴۶۰۲	۶۷۹۳۹	۷۸۰۹۸

منبع: مرکز آمار ایران - (م)

- مرکز آمار ایران - دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

با توجه به موارد فوق به‌منظور تقویت حصول منابع درآمد پایدار شهرداری و مشارکت عمومی در مدیریت شهری، پیشنهاد می‌شود؛ عوارض نوسازی و مشاغل شهرداری بر روی قبوض آب شهروندان اعمال و وصول گردد و چنانچه تدبیری اندیشه شود که درآمدهای حاصل از این سرفصل‌ها، صرف اجرای هزینه‌های عمرانی (آسفالت معابر- پروژه‌های عمرانی- مسیر گشایی و ... که قابل لمس و ارزیابی هستند) گردد و بدین طریق خودبه‌خود زمینه لازم برای تهییج شهروندان و ایجاد انگیزه در آنان فراهم و تداوم امر به سهولت پیش خواهد رفت.

اهم مزایای حاصل از این پیشنهاد به شرح زیر خواهد بود:

- ۱- ضمانت اجرائی مستحکمی برای وصول این عوارض به وجود خواهد آمد.
- ۲- جلوی فرار مالیاتی (منظور همان عوارض نوسازی و مشاغل) را می‌گیرد بدین‌صورت که در وضعیت فعلی اگر کسی سالیان سال به شهرداری مراجعه نکند و نقل و انتقال رسمی ملک انجام ندهد، شهرداری ضمانتی برای وصول عوارض خود ندارد در صورتی که با پیشنهاد فوق موضوع وصول این عوارض به قبوض آب گره می‌خورد و شهروند با پرداخت قبض آب عملاً عوارض شهرداری را هم پرداخت می‌نماید.
- ۳- عوارض مذکور به‌جای وصول سالانه، ماهانه یا هر دو ماه یکبار، وصول و بدین ترتیب زمینه خرد نمودن آن‌ها، فراهم و جلوی انباشت سالیانه این عوارض گرفته می‌شود و پرداخت خرد آن به چشم شهروندان هم نمی‌آید.